

Βαθμός Ασφαλείας :

Βαθμός Προτεραιότητας :

Αριθ. Πρωτ. 2

Έν Αθήναις τῇ 15 Ιανουαρίου 1981

Π ρ ο ς

Τῷ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης

Γεν. Δ/σιν Σωφρ. Δ/σεως

Δ/σιν Ποινικῶν καὶ Σωφρ. Ὑποθέσεων

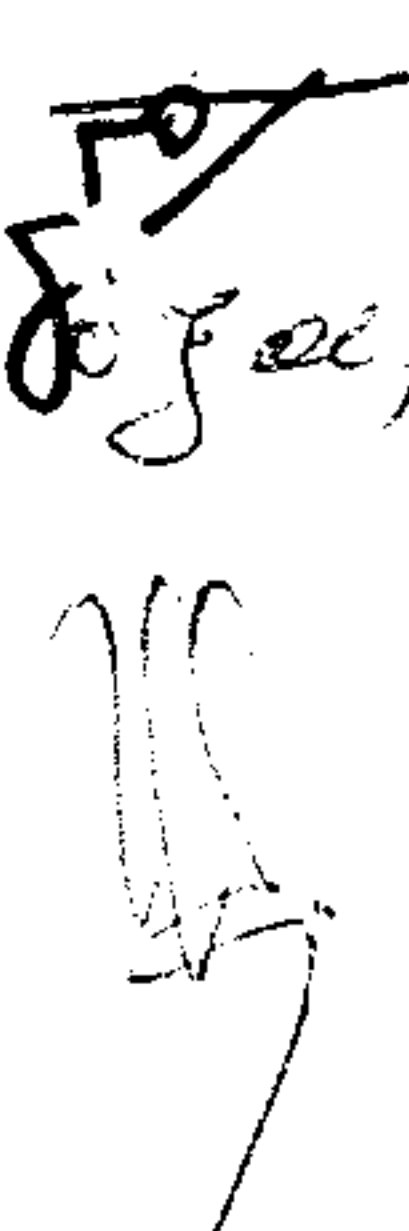
Τμήμα Εἰδικῶν Ποιν. Ὑποθέσεων

Ἐ ν τ α ὕ θ α

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ
κάτωθι ἐπὶ τὴν διὰ τοῦ ὑπ'ἀριθμ. 106636/Φ.36
π. ἔτους ὑμεῖρου ἐγγράφου, τεθέντων ἐρωτημάτων.

I.- Ὁ ὕφ' ὄρον κατὰ τὰς διατάξεις τῶν
ἀρθρ. 105 -110 Π.Κ. ἀπολυθεὶς τῶν φυλακῶν,
καθ' ἃ σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν
διατάξεων τούτων πρὸς ἀλλήλας, δέν εἶναι,
διαρκοῦντος τοῦκατ' ἀρθρ. 109 Π.Κ. χρόνου δο-
κιμασίας τοι, λελυμένος τῆς ποινῆς, ἀλλ' ἀποτελεῖ
ταύτην ἐν κοταστάσει περιορισμένης ἐλευθε-
ρίας. ῤητῶς μάλιστα περὶ τούτου διαλαμβάνει
ἡ αἰτιολογική τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος ἔκθε-
σις ὅτι " ἡ ὕφ' ὄρον ἀπόλυσις δέν εἶναι ἀπαλ-
" λαγή ἀπὸ τῆς ποινῆς, δέν εἶναι χάρις, ἀλλ'
" ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς,
" ἐν στάδιον δοκιμαστικόν καὶ προπαρασκευα-
" στικόν τοῦ καταδίκου διὰ τὴν ὀριστικὴν

ἐλευθερίαν" (βλ. αίτ. ἔκθ. Ἐκδ. Ὑπουργ. Δικαιοσύνης 1929 σελ. 76). Ἐντεῦθεν παρέπεται ὅτι, ὁ ὑφ' ὄρον ἀπολυθείς, ὡς μή ὢν λελυμένος, διαρκοῦντο τοῦ χρόνου δοκιμασίας του, τῆς ποινῆς, δέν δύναται νά μετααστεύση ἢ ἀποδημήση εἰς τό ἐξωτερικόν, δοθέντος ὅτι κατ' ἄρθρ. 2 τοῦ Ν. 2475/1920 "περὶ μεταναστεύσεως καί ἀποδημίας", ὡς τοῦτο ἀντικ. διὰ τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ Ν.Δ. 3767/1957, ἀπαγορεύεται ἡ ἀποδημία παντός, καθ' οὗ ὑφίσταται καταδικαστικὴ ἐπόφασις μήπω ἐκτελεσθεῖσα.

Ἐξοί, Ἀντίθετος ἄλλως τε ἐν τούτῳ περὶ μή ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξόδου ἐκ τῆς χώρας τῶν ὑφ' ὄρον ἀπολυθέντων, ὅταν δέν ἔχει ἔτι παρέλθει λευκός ὁ χρόνος δοκιμασίας των θά μετέθετεν εἰς τὴν βούλησιν τῶν ὑφ' ὄρον ἀπολυθέντων τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ τῆς ὑφ' ὄρον ἀπολύσεως καταδικτικῶν διατάξεων τοῦ Ποιν. Κώδικος, ὅστις μ' ὄλον τοῦτο δ' αὖ τῶν διατάξεων του αὐτῶν ἀπεσκόπει ὅπως ὁ ὑφ' ὄρον ἀπολυθείς καταδικτικὸς ἐξερχόμενος τῶν φυλακῶν τελεῖ ἐπὶ ὠρισμένον χρόνον ὑπὸ δοκιμασίαν καί ἐπίβλεψιν, (ἄρθρ. 110 παρ. 3 καί 4) ὡστε καί μὲ τόν φόβον τῆς ἐπαναστροφῆς εἰς τὴν φυλακὴν, ἐν παρακλίσει τυχόν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς χαραχθείσης ὁδοῦ, (ἄρθρ. 107 καὶ 108 Π.Κ.) συγκρατηθῆ ἐν τῷ χρηστῷ βίῳ ἐπιτυγχανομένης οὕτω τῆς ἀναπλάσεως τοῦ χαρακτῆρος του ἐπ' ἀγαθῷ αὐτοῦ τε καί τῆς κοινωνίας, (βλ. αίτιολ. ἔκθ. ἔνθ. ἄνωτ.)..-

Ἡ ἀνωτέρω δ' ἀπαγόρευσις ἐξόδου ἐκ τῆς χώρας τῶν ὑφ' ὄρον ἀπολυθέντων καταδικτικῶν καταλαμβάνει ἡμεδαπούς τε καί ἄλλοδαπούς καί διότι ὁ νόμος (ἄρθρ. 105 -110 Π.Κ.) δέν διακρίνει, ἀλλὰ καί διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ ἐπιδιωκόμενου ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς πρὸς πάντας τοὺς ὑφ' ὄρον ἀπολυθέντας, σκοποῦ.- Ἡ ἀποφίς τοῦ κ. Εἰσαγγελέως Χίου, ὅτι, προκειμένου περὶ ἀπολυθέντων ὑφ' ὄρον ἄλλοδαπῶν δέν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τῆς περιπτώσεως α' τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ Ν. 2475/1920, οὕτως ἀορίστως διατυ-

πουμένη, φρονοῦμεν ὅτι ἐξηνέκθη ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι διὰ τῆς πρώτης περιόδου τῆς ἀ' περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου τούτου, ἀπαγορεύεται ἡ μετανάστευσις ἢ ἡ ἀποδημία εἰς τὸ ἐξωτερικόν, εἰς πολίτας μὴ ὑπέχοντας ἐνεστῶσαν ἢ καθυστερημένην στρατιωτικὴν ὑποχρέωσιν, ἥτις ἀπικύδρευσις πράγματι δέν εἶναι δυνατόν παρά νά ἀναφέρεται εἰς Ἕλληνας πολίτας, οὐχί δέ καί εἰς ἀλλοδαπούς.- Ὅμως ἡ ἐν συνεχείᾳ ἀπαγόρευσις μετανάστεύσεως ἢ ἀποδημίας τῶν διωκομένων δυνάμει ἐντάλματος συλλήψεως ἢ βουλεύματος ἢ καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, μήπω ἐκτελεσθείσης, δέν δύναται εἰσεῖσθαι, παρά νά ἀναφέρηται, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐπιδιωκομένου διὰ τῆς ἀπαγορευτικῆς ταύτης διατάξεως σκοποῦ, εἰς ἡμεδαπούς τε καί ἀλλοδαπούς, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ φράσις αὕτη συνδέεται μετὰ τῆς πρώτης διὰ τοῦ ἀρνητικοῦ συμπλεκτικοῦ συνδέσμου "μηδέ", ἐξ οὗ θά ἠδύνατο ἐκ πρώτης ὄψεως νά συναχθῆ ὅτι καί ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἀφορᾷ μόνον εἰς Ἕλληνας πολίτας, ὅπερ δέν εἶναι ὀρθόν. Διότι καί ἂν εἴη αὐτῆς τῆς διατάξεως οὐδέν εὐνομούμενον κράτος εἶναι δυνατόν νά προβαίη εἰς τοιαύτας διακρίσεις μεταξύ ἡμεδαπῶν καί ἀλλοδαπῶν καταδικωμένων καί δὴ ν' ἀφίη, ἐν γνώσει του, ὅπως ἐξέρχονται ἐλευθέρως τῶν ὁρίων του ἐγκληματήσιντες ἐν τῇ χώρᾳ ἀλλοδαποί, διωκόμενοι διὰ τῶν ἐν τῇ ἄνω διατάξει τοῦ Ν. 2475/ ἀναφερομένων διωκτικῶν ἐγγράφων (ἐνταλμάτων συλλήψεως, καταδικαστικῶν ἀποφάσεων κλπ), ἀπαγορεύη δέ ταύτην εἰς τοὺς ἡμεδαπούς.- Τοιαύτη διάκρισις ἂν ποτέ ἐθεσμοθετῆτο, θά εἶδει νά προκύπτῃ σαφῶς καί ῥητῶς ἐκ τοῦ νόμου .-

II.- Εἶναι ἀληθές ὅτι ἐνίοτε ἡ Πολιτεία ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς ἀ' περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν. 2475/1920, εὐρέθη εἰς δυσχερῆ θέσιν, ἰδίᾳ εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς διεδάχθη

παρά τῶν ἀρμοδίων συμβουλίῳ ἢ ἀπολύσει ὑφ' ὄρον ἀλλοδαπῶν, ἐχόντων καταδικασθῆ δι' ἐγκλήματα, δι' ἃ καί ἢ ἐπ' ἐλάχιστον χρόνον διαμονή των ἐν τῇ χώρᾳ ὑψικυμόνει κινδύνους (ὡς προκειμένου περὶ ἀτόμων καταδικασθέντων ἐπὶ παραβάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 73 καὶ 90/1945 Σ.Π. "περὶ κολασμοῦ τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου", κατασκοπεῖα κλπ.). Ἐξ ἀφορμῆς τοιούτων περιπτώσεων διευτυπώθησαν γινῶμαι, καθ' ἃς δὲν ἀπηγορεύετο ἡ ἔξοδος ἐκ τῆς χώρας ἀπολυθέντων ὑφ' ὄρον ἀλλοδαπῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι πρὸ τοῦ ἐγκλήματος δὲν ἦσαν ἐγκατεστημένοι μονίμως ἐν Ἑλλάδι, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι αἱ περὶ δοκιμασίας τῶν ὑφ' ὄρον ἀπολυθέντων διατάξεις τῶν ἀρθρ. 107-110 Π.Κ. ἀφεώρων μόνον τοὺς ἡμεδαπούς, ἐκ τῶν ἀλλοδαπῶν δ' ἐκείνους οὔτινες πρὸ τοῦ ἐγκλήματος ἦσαν μονίμως ἐγκατεστημένοι ἐν τῇ χώρᾳ, ἐπὶ τῇ ἀπόψει ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν εἶχεν ὅπως ἐνεργήσῃ εἰς τὴν ἀνάπλασιν (λίαν ἀμφιβόλου μάλιστα ἀποτελεσματικότητος) ἐπικινδύνων ἀλλοδαπῶν ἐγκληματιῶν, ἀφιχθέντων ἐν Ἑλλάδι, ἐφ' ὠρισμένῳ ἐγκληματικῷ σκοπῷ καὶ ὅτι συνεπῶς οὗτοι (οἱ ἀπολυθέντες ὑφ' ὄρον, ἐπειδή μὴ μονίμως ἐγκατεστημένοι ἐν Ἑλλάδι ἀλλοδαποί) ἠδύναντο ἅμα τῇ ὑφ' ὄρον ἀπολύσει των ἐκ τῶν φυλακῶν νὰ ἐξέλθουν ἐκ τῆς χώρας, ἢ ἂν οὗτοι τοῦτο ἠδύναντο ν' ἀπελαθοῦν διοικητικῶς-διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς κατ' ἀρθρ. 109 Π.Κ. δοκιμασίας των - κατὰ τὰς διατάξεις τῶν 1. 4310/1929 καὶ 5405/1932, ἐν συνδ. πρὸς τὸ ἀρθρ. 1 ἐδ. γ' Α.Ν. 320/1936 (οὕτω τὸ ὑπ' ἀριθμ. 464/1970 βούλευμα τοῦ συμβουλίου πλημ/κῶν Πειραιῶς καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 5119/1970 ἔγγραφο τῆς Εἰσαγγελίας Πειραιῶς ὡς ἀδημοσίευτα).- Εἶναι φανερόν ἐκ τῶν ἐν κεφ. I τῆς παρούσης ἐκτιθεμένων ὅτι αἱ ἀπόψεις αὗται δὲν ἦσαν νομικῶς ὀρθόδοξοι, ἀφοῦ ἀντέπιπτον πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρ. 106- 110 Π.Κ. αἵτινες ἐπιβάλλουν τὴν ἐπίβλεψιν καὶ δοκιμα-

17
δὲν
ἐπειδή μὴ

σίαν πάντων άνεξαίρετως τών ύφ' όρον άπολυθέντων καθ' όλον τόν έν άρθρω ΙΟ9 Π.Κ. χρόνον.- Δι' ό και ό νομοθέτης μή θέλων ούτε τάς τόσον κοινωνικώς άρελίμους διατάξεις περί τής ύφ' όρον άπολύσεως τών καταδικασθέντων ν' άχρηστεύση, άφήνων προκειμένου περί άλλοδαπών έγκληματιών τήν έφαρμογήν των είς τήν διάθεσιν αύτών (έφ' όσον ούτοι θα ήθελον νά έξέλθουν έκ τής χώρας) άλλ' ούδέ και τήν Πολιτείαν ν' άφήση δοκιμαζομένην και κινδυνεύουσαν έξ χύτων, προέβη διά τοϋ άρθρ. 1 τοϋ Ν.Δ. 410/1976 (άποτελοϋμενος έπανάληψιν τοϋ άρθρ. 1 τοϋ Ν.Δ. 495/1974, οϋτινος ή ίσχύς είχεν έξαρτηθῆ δύναμει τοϋ άρθρ. 15 τοϋ Ν.Δ. 8/17-8-1974 έκ τής έκδόσεως Προεδρικοϋ Διατάγματος) είς αντικατάστασιν τοϋ άρθρ. 74 Π.Κ. παρασχών διά τής έν τέλει τής παρ. 1 τοϋ άρθρ. 74 προσθήκης τήν δυνατότητα είς τό δικαστήριον όπως διατάξη τήν απέλασιν τών άπολυομένων ύφ' όρον άλλοδαπών, εύθύς μετά τήν έξοδόν των έκ τών φυλακών, δούς οϋτω τήν δέουσιν λύσιν είς τό ανακϋφαν πρόβλημα.-

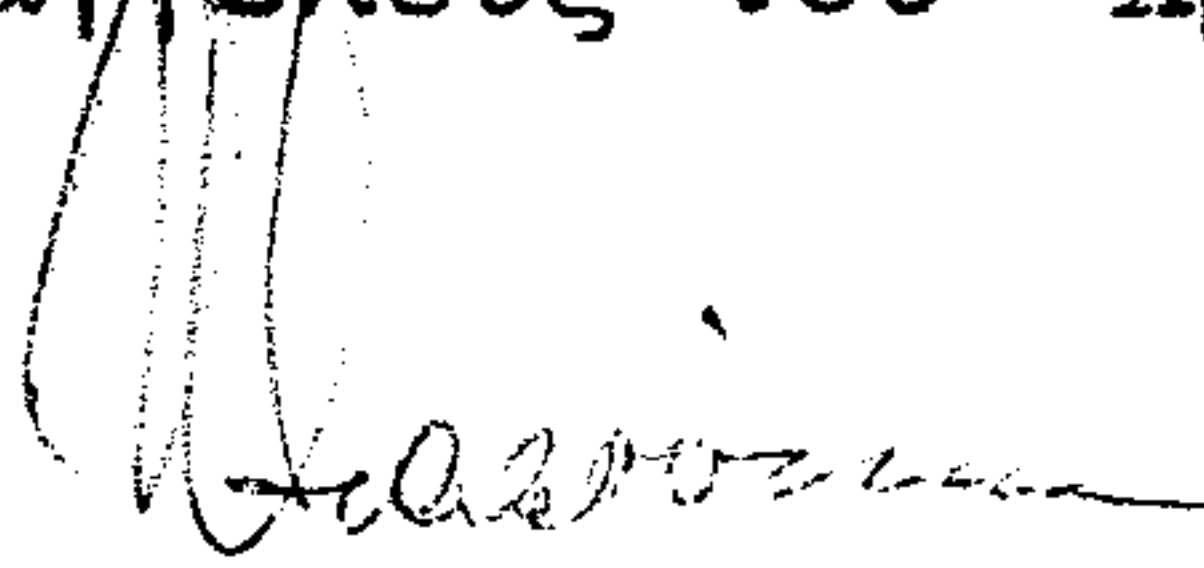
III.- Κατ' άκολουθείαν πάντων τών άνωτέρω, οί ύφ' όρον άπολυθέντες άλλοδαποί, ως και οί ήμεδαποί δέν δύνανται νά μεταναστεύσουν ή άποδημήσουν, έφ' όσον διαρκεί ό χρόνος δοκιμασίας των, δύναται όμως νά διαταχθῆ ή απέλασις τών ύφ' όρον άπολυθέντων άλλοδαπών δι' άποφάσεως τοϋ δικαστηρίου, κατ' άρθρ. 74 Π.Κ., ως τοϋτο ίσχύει νϋν.-

IV.- Σημειώ ότι ή από 30 Νοεμβρίου 1964 εύρωπαϊκή σύμβασις "περί έποπτείας τών καταδικασθέντων ή άπολυθέντων αίτινες ύπεγρά- ύφ' όρον", ως και ή από 15 Μαΐου 1972 τοιαύτη "περί μεταβί- φησαν παρά τις βάσεως τών κατασταλτικών διαδικασιών", δέν έχουν κυρωθῆ 'Ελλάδος (ην 27 Αύγουστου 1979, μέχρι σήμερα ύπό τής 'Ελλάδος διά νόμου και συνεπώς δέν ίσχύουν.-

V.- Τέλος διά τήν πληρότητα τοῦ θέματος προσθέτω ὅτι
διά τοῦ Ν.Δ. Ι3ΙΙ/Ι8-Ι2-Ι972, ἐπετράπη καί ἡ διακοπή τῆς
ποινῆς ἐγκληματησάντων ἀλλοδατῶν ἐπί τῷ τέλει ἀμέσου ἀπελά-
σεως αὐτῶν ἐκ τῆς χώρας.-

Μετά τιμῆς

Ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀμείνου Πάγου

Κων/νος Φαφούτης